

b. e.

H. M. 158.

CUIMHNEACHAN

AIR

AODHAIREAN MŌRA

BHA LEOGHAS:

AGUS AIR FEAR-TEAGAISG DILEAS,

BHA SOAI AN EILEAN SGIATHANAICH.

INVERNESS:
PRINTED AT THE "NORTHERN CHRONICLE" OFFICE.

1881

Lewis Wortness

CUIMHNEACHAN

AIR

AODHAIREAN MŌRA

BHA LEOGHAS;

AGUS AIR FEAR-TEAGAISG DILEAS,

BHA SOAI AN EILEAN SGIATHANAICH.

INVERNESS:

PRINTED AT THE "NORTHERN CHRONICLE" OFFICE.

1881

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

ROIMHRADH.

Chaidh na roinn a leannas 'n cuir ri cheile an àit aonaranach, iomallach, do Eilean Mhuile. Sanna A smaoinachadh air cuid àraidh thugadh dachaidh, bha nan cainnt 's nan caithebeatha taitneach air thalamh, thoisich an tughdar cuir sios dha fein beagan dhe'n cliu. Cha robh suil sam bith aige san àm sin an cuir an clo: ach thachair do chairdean fheorach dheth, cìamar chaith e an uine bha e san eilean ud, dha'n dbaithris e beagan roinn; mhol iadsan air ball an clo-bhualadh agus gum biodh mōran toilichte an faoitainn. Tha dluth ri ceathar bliadhna o' chaidh iad cruinn, mar so cha robh cabhag sam bith air an toirt a mach gus an robh e air a chuir h'uige le cuid shaoil gum b'airidh iad an toirt seachad. Tha iad uile mar aon dhān leanntuinn a cheile ann an co-ionnan ramntachd, oir chaidh an deanamh aig an aon àm agus mar fo bhuidh na h'aon bhairdeachd. Tha aireamh eile do dhaoine fiughail bha Leoghas air an cliu thoirt an roinn mar so—agus ma bhithear air an son a rithist, gheibhear iad chuid sa chuid.

“Air chuimhne gu brath bithidh am firean.”

LE LEOGHASACH.

AN T'URRAMACH Mr. ALASDAIR M'LEOID,

BHAN UIGE—LEOGHAS.

'N trà bha mi ãnn an smuaintinn,
Ma chuid, a chual 'sa chunnaic mi,
Rinn Dia nan dùll, na thruas dhuinn,
Chuir le bùaidh dha'r teagaisg ne :

Se rinn dhuinn a fabhar,
Na thuar sinn dhe na curaidhean,
Na teachdairean, cho buadhach,
Sa chuala sluagh na cruinne so.

Is ann bhi deanamh iomraidh
Air nì, tha cho ùrramach,
Bu mhath dhuinn bhi g'iarraidh
E fein bhi dha'r cuideachadh.

'S mor tha rì innseadh
Ma'n eilean chuan, 's na rugadh sinn ;
Nithibh tha mōr, da rìreadh,
Sa bhios a chaoidh nan iongantas :—

Oir ann an laithibh dorcha,
Chaidh an fhirinn chuir thugainn ann,
Le ãodhairean thog Dia dhuinn,
Sa bha, gu dian, dha'r n'oideachadh.

Tha comainean cho mōr oirnn,
'S gu bheil e, an comhnaidh, dligheach dhuinn
Bhi ri cumail cuimhne
Air meud is gloir na nithibh ud.

Oir chuir e iomadh ãodhair
Dha'r tir, tha gle iomallach :
Gu sluagh, bha gun luaidh ac
Air Dia na truaighe bhithbhuinta.

Ach thainig latha gràs mhōr
Air sluagh, bha mar fhinneachilbh ;
Is dh'éirich solus ãgh mhōr
Air moran, bha gun sirreadh air.

Cha'n aithne dhōmhsa, o'n ghreine,
 Cearnaidh, chaidh fhiosrachadh,
 Fhuar a leithid do bhuannachd,
 O' sheilbh 's o bhuidh na sochairean.

Is bheir mi oidhirp luaidh orr',
 Ma fheadhain āraidh āca-san,
 Bha na meadhonaibh mōra
 Rì iompachadh na'm peacaichibh.

'S cha ne sin a mhàin e,
 Ach bla g'arachadh na h'aiteam ud,
 Thugadh beo, le grās ānn,
 'S bha g'iarreadh tuilleadh beathaichidh.

Cha'd fhūaras beannachd riamh ann,
 An coimeas ri fìor theachdaire,
 Do shluagh tha cuir feum
 Air beath o Dhia, bhi āca dhoibh.

'Se cheud neach, bla 'n Leòghas,
 Dhaidich Dia a theachdaireachd,
 Maighstir Mac Leoid mōr sin
 Le soisgeul Chrìosd bha aithnichte.

Bha esan, gu ro āraidh,
 Air cliu Chrìosd carumach ;
 Na bhreith na bheath 's na blas dhuinn,
 Air son gu bràch bhi maille ris.

Bu chùbhraidh bhiodh a sgeùl aig,
 Air cliù Chrìosd na fhulangas
 Is ann na umhlachd, ghnìomhach,
 Gu sior air son a phoibhilsan,

Bu tric bha e driuteach
 Air cliu Chrìosd na fhùlangas ;
 An àite a shluaigh fein, e
 Na dhoirt fhuil luächmhor iongantach.

Bu mhilis, a bhi g'eisdeachd,
 Fuaim bhinn an t'soisgeul aig :—
 Nur bhiodh e air a ghleusadh
 Na anam fein, gu mholadh dhoibh.

Bha ghuth binn is buadhach,
 Sa gluasad nan cridheachan,
 Bu mhō bhiodh fo chrùas ann,
 Nur chluinntte fuaim an t'siosgeulleo.

Be an teachdaire feumail,
 Chum eighach ris na seachranaich,
 Gu Criosda, fìor bhùachaile,
 Na thruas air tighinn faisg oirre.

'S nach robh h'aon dh'eisdeadh,
 Le ghùth o'neamh labhairt riu,
 Nach gabhadh h'uige fein iad :—
 'S gun deanadh gu rè am beathachadh.

Is iomadh neach thuaras,
 Na thruaghan, tighinn dachaidh dhuibh ;
 Chum bhì air a fuasgladh
 O'n truaighean 's o'seachranaibh,

Bha e na àodhar ionmhuinn,
 An gairm steach na seachranaich,
 Dhionnsuidh crò Chriosda ;
 Air son dìon is biadh gu faigheadh iad.

Mar so, bu mheadhon àraidh,
 Rinn Dia nan gràs bheannachadh
 Do mhòran, ànns a chearn ud,
 Bha fad dhe là làn àineolas.

Ach nuair be toil an Ard Rìgh,
 An t'aodhair gràidh so thabhairt doibh,
 Bha gach ceò 's gach sgàile,
 Bh'air na sloigh so, sgapadh dhuibh.

Dha'n soillseachadh o'n airde,
 Le fhacal gràis chuir dachaidh thuc ;
 Rì an cridheachan dha chàradh,
 'S na firinnean gabhail riu.

Sa sheirbhaiseach, ro dhìleas,
 Ginnseadh mar ghabhta riu
 Le Dia, na thruas ga saoradh
 Gach aon dhiu, dhiarradh mathanas.

'S ann an Criosd, chàomh Mhac,
 Dhaodadh iad tighinn faguig air ;
 'S gu faighadh uaithsan saoirsinn,
 As naombachd, air son fhìlathshonas.

Bha, mar an ceudna, mòr speis aig
 Do phobul Dhe, dha 'n oidachadh,
 Teagaisg dhoibh, cho feumail,
 'S bha beath cheutach chaitheabh leo ;—

'S le caithebeath suairee,
 Agus stuama nan cleachdanna,
 Measg nan sluagh man cuairt diubh,
 Le bùaidh nan deadh eiseamplair ;

Maiseachadh, gu laithail,
 Aobhar Chrìosda dhaideich iad ;
 'S gum biodh e fein air àirdeach'
 Le chàirdean, mar b'airidh e :—

Gluasad, cho fìor uasal,
 Nan cuairt, air an talamh so,
 'S gum biodh each gràitinn,
 Gur sluagh an aigh 's nam beannachd iad ;—

Bhios gu bràch 's na h'airdaibh,
 Compairteachadh dhe'n shonas ud,
 Nach caochal is nach tràigh dhoibh,
 A lanachd gràidh na fhlatshonas.

So shoirbheichadh, gun ghò, leis
 Na naoi bliadhna deug dhan e ann,
 Air iomadh sean is òg dhiubh,
 Bhios an glòir na maise dha :

Is bidh a chliu an Uig ãe,
 Gu muirneach aig na baithneadh e,
 'S cha teid ainm air dhi-chuimhn,
 Fhad bhios aon a maireann dhuibh.

Is rinneadh feum mhòr leis
 Na h'oganaich thug dachaidh e,
 Bho an gu am, dha'n duthaich
 Chum obair Dhe gun einneichadh.

Bha sin, gu soillear ciatach,
 Aobhair Chrìosd na airesan,
 Gan tional as gach cearnaidh,
 Na daoine b'fhearr b'aithne dha :

Is dh'aideichadh le Dia iad,
 Mar sheirbhaiseich bha airidh air ;
 'S tha 'n elìusan cuideachd cubhraidh,
 Anns gach cúis is cúirs ruitheadh leo.

Ach d'fhalbh an teachdair fughails',
 A sgrì Uig, an deigh an dealaichidh
 Dhàg iomadh eridhe tuirseach,
 Bha cho dlu air ceangail ris.

Is moran eile san duthaich,
Bha na cheann-iuil 's na bheannachd dhoibh
Fhuair uaith math, na chuirsa,
Sa dhuirigeadh a leantuinn àisd.

Ach bha aige-san ri giulan
'Naigheachd chubhraidh, mhathasach,
Anns gach duthaich' robh churam,
Measg na sluagh dha'm bheannachd e.

AN T'URRAMACH Mghr. FIUNLASTAN.

Is thainig gu ar tir-ne
 Minisdear iùlmhor maiseachail ;
 Be sin maighstir Fiunlastan,
 An criosduidh cùbhraidh tairiseach.

Besan an teachdair gāolach,
 Air gach tāobh an rachadh e ;
 Bha na nadur fāoltach,
 Is maise nāomh dha sgeudachadh.

Be am fiùran fiōrghlan
 Sa chūbaid, nur sheasadh e,
 'Ceann na hūirnigh dhriùtich
 Bhiodh aig, mar iùl-fhear tagráidh dhoibh.

Bha e na inntinn neamhaidh,
 As driùchd nan grās ri fhaicinn air ;
 S'cho beag do aobhar diūmaidh
 Ri neach rianh a labhair ruinn.

Rinn an Tighearna a laithaibh
 Fhàgail ann san earrain ud ;
 Rē chuig bliadhna fichead sāothrach,
 Na fhiōn-lios anns na lochannan.

'Sbha shaothair bādach ;
 Sa spiorad nāsai g'uibreachadh
 Measg na slūagh, air chuairt léis,
 Air sabáid s' laithibh seachduinnean.

Bha cuideachd bhreagha do bhràithrean
 Ri faicinn anns an eaglais,
 Tiomchuil air a chūbaid.
 Nur bhiodh, gu h'ard, e teagaisg dhoibh.

Bha iad sin ro fheùmail,
 Nan àite fein, gu tagradh ann,
 Gum biodh an driùchd o'shūas
 A tighinn nūas le theachdaireachd.

Is bha e soillear àiribh,
 Gu robh bluaidh leantuinn leis :
 'S gu faichte cuid san làrach,
 Mar dhriùchd bhà na maduinn orr'.

Oir bha chainnt cho cùbhraidh,
 Sa druighadh air na cridheachan ;
 Mar dhealt an t'samhruidh ùrail,
 Luidh air fiùr as luibheannan.

Is e an teagaisg ghnàthaichte,
 Bhitheadh e toirt seachad dhoibh,
 Beatha fhior, on àirde,
 Chum araich agus neartaicheadh.

Be Crìosd, na bheath s'na bhàs-san,
 An t'àrach blà bhiodh aige dhoibh,
 Do uain is do chàoirich Chrìosda,
 Gu dàonnan air son beatheichidh.

S'be fein am buachail càomhail,
 Sior thoirt an aire dhoibh,
 Nach biodh h'aon ri faotinn,
 Le caoile air an anam-san.

Oir dfheuchadh e, gu lathail,
 Mas fhaòdadh aòn neach bhì ann,
 D'fheumadh bhì air arach
 Le bainne fiorghlan fhacalsan.

Is shillidh theagaisg neimhaidh
 Mar mhìn uisg air na machraichean ;
 S'na creutarean, bu truaighe,
 Dh'fhaighadh fuasgladh na faireachduin

Sbha tàlant 'aig, bha feumail
 Gu mineachadh nan cosmhalachd ;
 'S gun coisneadh e, gu rianail,
 A sluagh bu duirche breithneachadh.

Shoillearaichadh, cho breagha,
 Gach aon, gu brìghmhor, taitneachail,
 Do shamhlachaichean Fear Saoraidh,
 'S gu faodadh iad an gabhail uaith.

Labhradh e, cho nadurra,
 Air nithibh, timail, fassunta,
 'S gum biodh an sluagh dha eisdeachd,
 Le iognadh mòr is taitneachas :

Cho math, sa baithne dhasan,
 Cuisean àraidh labhairt orr,
 'S cho beag bha e sealltuinn,
 Ri' nithibh tìm air talamh sa.

Oir bha inntinns' ghnath aig
 Shuas air sliabh cruth-atharaich,
 'S gann bhiodh air fhaotinn
 Tighinn nuas o'n t'sealladh ud.

Is fìor thuirt aon neach àraidh,
 Bha gun tàmh na fhaguisgeachd,
 Gum be fear cho neàmhaidh,
 Sa bhann o linn nan abstuilibh.

Nur labhradh e ri daoineibh,
 Bhiodh ghnùis lasadh aig ;
 O'n bha e ri sior smaointinn,
 Sa chridhe faomta ri flathshonas.

Toirt gu tric an cuimhne
 Maois tighinn on t'sealladh sin,
 Bhaige leis an Tighearna,
 Air a bheinn gu h'ard labhart ris :

Oir cha robh ni san t'saoghals'
 Tògail uaith aire-san ;
 Sann bha chridhe, dáonnan,
 Suidhichte shuas air flathshonas.

'S bha aon ni, gu h'araidh,
 Bhair a ghràitinn uime-san,
 Nach gabh bhì air aicheadh,
 Mar fhirinn bha rō aithnichte :—

Nach do rinn, le nadur,
 Aon namhuid riamh na bheathanan.
 Sann dheanadh e, le bhàigheachd,
 Na h'uile sgach àit an ceangal, ris.

Bha sean is òg air gràdhach,
 Ge be àit san tàchradh ris ;
 'S cha baithne dhuinn, nan latha-ne,
 Aon gràineach na neomheàsal air.

San bha e ac cho muirneach,
 Snach eil an duil a leithid-san
 Fhaicinn leo, san duthaich,
 Rè fad an cùirs' as mairean iad.

Se sin mar àon cho naomha
'S cho gàolach, am beatha ris,
Sgu robh air maise is faolteachd,
Gach taobh is tir an deachaidh e.

'S nuair bha e fagail
An àit, bha an ceangal ris,
Bha iomadh cridhe brònach,
Snach gabhadh sòlas thabhart doibh.

AN T'URRAMACH PADRUIG MACLIAIN,

STOIRNOBHAGH.

Tha àon, bha rō chliūteach
 San dūthaich dham buinneadh e,
 Sa bha, gach àm na chūrsa,
 Gu fiūghail àns na h'uile h'āit.

Se Mr Padruig treubhach,
 Bha feumail fhad sa shiubhal e.
 Chaidh a null h'air cuaintibh,
 Sa luaidh le buaidh am fācal doibh,

Bha e na fhianuis eudunhor,
 Is gleus chum feum air ānamsan ;
 'Schad fhōsgail bhēul an āit e,
 Nach bidh gu brāth iad labhart air.

Oir dhaideichadh a shaothair,
 Sna h'uile taobh an deachaidh e,
 An America bho Thuath,
 Measg cheudan sluaigh Chape Bretoni.

Ach thainig as a chearn sin,
 Nur bha shlaīnte bagarach
 Air brisidh sios, gu luath ann,
 Bha bhuaidh shaothair chorporra.

Oir bha obair aig an Tighearna
 Rī dheanamh leis, sa bhaile sin,
 Tha cuimhneachadh ghnath
 Air a bhuaidh bha le theachdaireachd.

Bha e dusan bliadhna
 An Tobairmhuire, mar theachdaire :
 San sin is'troīmh an duthaich,
 Rinn Dia gu mor e aideachadh.

Ach fhuair e cuireadh dirēach
 Don tir anns na rugadh e,
 Bho sluaigh bāile Stoirnabhaigh,
 San robh fadheōidh e suidhaichte.

Besan an t'Àodhair dileas,
 Leis an fhirinn air a chrìoslachadh,
 Mar le claidheamh da fhaobhar,
 Chum sgrùdadh dian nan cridheachan.

Se an aon bu dilse,
 Chual mi, de na h'uille dhiubh ;
 Labhart o'n an fhirinn
 Sior inns' do shluagh an cunnartan.

Bha e chō fìor bhuadhach
 Le fuaim air lagh 's air soisgeul aig,
 Sgun robh gach cridhe gluasad,
 Leis bhuaidh bhiodh na fhocalaibh.

Sgām chūnnacas leamsa,
 Leis bhuaidh bha na theagaisgaibh,
 Nach biodh cuid dhén t'sluagh
 Air an gluasad suas gu faireachadh

Bha chorp is anam, còmhla,
 Gu mòr leis air an oibreachadh,
 An seirbhais ghlormhor Chrìosda,
 Dhan tug gu leir e spionuadhsan.

Nur chithins' an durachd
 Bha na chrē, cleachdadh leis,
 As braonaibh falais taomadh,
 Gun tadh, o eudan tlachdmhorsan.

Dhùraicinn, san uair sin,
 Gum tugain uaith earruin dheth,
 Chum nach biodh cho trōm
 Air a phearsa mhōr is mhaiseanta.

Ach bhriseadh ise sìos leis
 Le meud a shaothair thabhannaich ;
 Giarruidh anama' dhaoinaibh,
 Na faodadh e rin teiseirginn.

Cha neil mise duileach
 Gun cluinn ri'm, chuirs, shamhuil-san,
 Bha cho mòr a deanamh
 Do strì, gu Crìosd gun teichamaid.

Is rinneadh obair mhōr leis,
 Gu cinnteach, nar'n eilean-ne ;
 Nach gabh bhì air innseadh
 Gu latha mòr a bhreitheanais :—

Sann an sin, da rìreadh,
 Bhios cunntas air na thilleadh leis
 Bho shlighe mhòr na leir sgrìos,
 Chum dìon an Crìosd gu faigheadh iad.

Cha ghabh bhi air innseadh,
 Na fhàoidta ràdh ma dheighinn-san ;
 Ach se an àon àodhair
 Bu dìleas riamh baithne dhuinn.

Se an fhianuis rìreamh,
 Ma fàoidta ri ghraitinn e,
 Bu dìleas as' b'fhìrinnich,
 Sheas nam la an craunaigibh.

Chan fhaca mi, nam dhuthaich,
 Urrad riamh do bheòthachadh,—
 G'eisdeachd facal Dhe imt'—
 Sa bhànn n'tra bha e labhart ruinn.

Bhòngantach cho bùadhach,
 Sa bhiodh e'n ceann an fhacail dhuinn ;
 'S gu àraidh air an t'sàbaid,
 As deigh buird a chomunaich.

Bu toilinntineach, ri chluinntinn,
 Air sgeul bhinn an t'soisgeul e :
 Labhart ris an aireamh,
 Phairteich dhe na sòchairean ;

Iad bhi nan gluasad,
 Gu h'uasal mar dhaidich iad,
 Bhi air taobh Chrìosda,
 Na fianuisean gu maiseachail ;

Le caithebeatha ciatach,
 'S le ciall anns na labhradh iad ;
 'S gu faichte le each sin
 Bhiodh gun tamh toirt aire dhoibh.

Ach thigeadh e san dùnadh,
 Gu durachdach ri labhairt riu ;
 Mhuinntir bha gun churam
 'S nach do dhusgadh nan coguisean.

'S bhithheadh e, an tra sin,
 Sas gu ro chathrumach,
 Seirm o bheinn Shìnai
 Lagh theinnteach le cuid bhagraidhean :

Is bhithheadh, ànns gach am ann,
 Cuideigin air an cabhagachadh
 Gu eìgheach mach, mar dhfheumta,
 Air son fìor Leigh an anama ;

Is bheireadh e, an lathair,
 Criosd, le mhòr bheannachdan,
 As esan mar am firean
 Chum saoradh chaidh nan ceannaireich :

Iad thighinn, ged bu truaighe
 Air an uallachadh le'm peacaidhibh,
 'S gum faigheadh iadsan còir
 Am fuil Chrìosd chum an glanadh innt :

'S fhuaras, mar sin, mòran
 Air an gluasad o'n trom callaichibh ;
 Gu teicha' dhionnsuidh Chrìosda,
 Air son saors' is dìon thabhart daibh.

Bu bheannachd mhòr, 's na tìribh
 Dhan tug Dia e treis mar theagaisgear,
 Bha buadhach riamh san fhirinn,
 Sa spiorad naomh g'oibreach leis.

Bu chuimseach e sgach trà dhiubh,
 Nur bhiodh e an ceann an fhacal doibh ;
 Le uile chomhairle Dhe san
 Chuir gu eudmhor dachaidh thue :

'S bha toradh mòr a shaothrach
 Ra fàotinn, 's na h'uile àit ;
 'S na tìribh fada thall sin,
 San bìdh cuimhne bhùan is urram air.

'S bìdh cuimhne an teachdair aill'se,
 Gu h'àraidh aig a dhachaidh-san,
 San fhuar an tùs e àrach,
 San, robh, le gràs air atharachadh.

Thug Dia dha spiorad eudmhor,
 Chuir air ghleus 's air obair e ;
 Chum da sheirbhais Speisail,
 Gun tugadh gu leir a chomasan

'S bha, fadheòigh, air ghleusadh,
 Le fhoghlum, chum na ministrealachd ;
 As gràsan beo o neamh aig
 Chum feum is rian na theagaisgibh.

Bu shoillear gu robh Dia leis,
 Bho'n cheud la choinnich, ris ;—
 Gu bhì na fhianuis fheumail,
 Seirm le cifeachd fhàcal-san :—

Oir cha do sguir fhior eudsan,
 Cuir an cèil am bagraidhean,
 Do pheacaich ann an leir sgrìos,
 Mar teicht gu Crìosd le cabhaig iad.

Bha chridhe laist gach-la, aig
 Gu tearnadh o'n a'lasraichean
 Na truaghaimnean bu shuaimhne'eb,
 Ann a staid chrúais san aineolais.

Is bhiodh gu dluth sas rin,
 Chum dusgadh as a chadal sin,
 Mas fhosgladh iad an sùilean
 An taobh thall do dhuil ri leasachadh.

Lean an t'euds ri bheò ann,
 Rinn cho mòr na bheannachd e,
 Do iomadh sean is òg dhiubh,
 Bhios nan crùn gloir is maise dha.

'S cha neil h'aon chual e
 Nach bidh air luaidh theachdaireachd ;
 Cho dìleas is cho buadhach
 Sa dhinnseadh truaigh as sònas doibh.

MARBHRANN AIR MR DONNCHA M'GRIGAIR,

A BHA AG IONNSACHADH A BHITH NA MHINISTEAR.

*Bha e car tìm na Fhear-teagasg ànn an Seòl San Eilean Sgiath-
anach. Fhuair e am bàs am mìos Iannair, 1870.*

Is mìthich dhomhs' bhith g'iomradh
Air cliù an òigfhear iomhluain
Bha iomraiteach sna crìochain
San do chuir Dia shaothrach obair e ;

'S bho b'aithne dhomhs o tràs thu
Bu tu an gaisgeach fùrant
Air tàobh cliù d'Fhear-Saoraidh
Ga innseadh do na peacaichibh :

'S nuair fhuair thu an cuireadh dìreach,
Do'n tìr thìghinn theagasg innt,
Dh'iomradh thu na d'imeachd
A Sgéal mhór do bheannachdain,

'S cho luath sa ràinig tìr,
Anns an dùthaich an robh gu tuinneachadh,
Chuir fios mach gun dàil thu
An sluagh gu leir a chruinneachadh,

'Se am fios a chuir thu uata
Gun d'fhàinig oigfhear turusach,
Agus naigheachd aig ri luaidh dhaibh
Seadh briathrain buadhach, eudromach,

Air d'aghaidh chaidh san dòigh sin,
Na do chùrsa dh'iommsuidh Shòai
A seirm do shluagh an comhuidh
A sgéal tha luachmhor, iongantach.

Fadheòidh fhuar nùll thu
Do'n Eilean chùan dh'fhuireach ann ;
San latha sin fèin chaidh fuaim bhuat
An sluagh gun cluinneadh teachdarachd ;

Iad a thìghinn le cluas éisdeachd
 'S gun labhradh tu am facal riutha,
 'S gun gabhadh iad Fear-Sáoraidh
 Sa cháoidh gum bitheadh iad muilleach aig.

Do thriall san Eilean Iar sin,
 Bu leth bliadhna a thuinneachaidh,
 As bhēannaich Dia do bhriathrain
 Air latha āraidh Comanaich.

Chaidh inns' do'n Aoidhear shuairce
 Gun robh do leithid sa chothional,
 Gun tigeadh dhasan gáirm ort
 As gun labhradh tu ri'n comhludair.

'S ged bha thu na d'fhior oigfhear
 Bha tàblachdach, -deas-fhaclach,
 Bha t'fhein-āicheadh dòigheal,
 As rianh cha d'iarradh urram leat.

As bha anns an dearbh lārach,
 Ni a dheanadh aithnichte,
 Dithist fhuair stāth dhiot
 'S bha nach bho'n lātha sin caithriseach.

Ach d'fāg thu āit do thamhachd
 Ro ghearr do'n t-sluagh chuir aithneadh ort,
 'S bha ionndraim 's caoidh ri linn ac
 Gu brath nach gabh e labhairt leo

Oir dh'orduich Dia do shaothair
 Bhith an āit gu mór a dh'agradh i ;
 'S do chiadain shuaigh do luaidh thu
 A naigheachd ghloirmhoir mhaireannach ;

'Se Kinning Park, an trá sin,
 Air taobh thall amhuinn Ghlascho,
 An āit an robh, gu h'araidh
 Do shaothair Ghraidh ro aithnichte.

Nad a mhissonari dileas
 Gimseadh, gu ro chàrumach,
 Do shean is òg, o'n fhirinn,
 Mar d'fhaodhadh iad bhi matheasach.

Bha mi lathair, aon oidhch',
 Nur bha e riu gu dealachadh,
 As ghabh e facal dìreach,
 Bha firinneach san t'sealladh ud.

Is theagaisg e, le eiffeachd,
 An fhirinn chinnteach chaismeachail ;
 Bhi air uile chomhairle Dhe-san
 Chur an ceil, gu farsuinn doibh.

Nach do chleith rianh e fein orr
 Aon ni air bith, baithne dha,
 O fhacal Dhe, dha leughadh
 'S dha sheirm, gu treubhach tabhairteach.

Mar sin gu robh e faoitinn
 Bhi saor, o fhuil nan úile dhiu,
 Sa fagail âc, san tim uil,
 An fhianius fhior bha cudthromach.

Mar biodh iadsan air am faoitinn
 An Criosd, an diou s'na h'uile dhoibh,
 Gun caoidheadh iad ri sàoghal,
 Cho beag sa rinn do bhuileachadh.

'S cho tric s' chual an clúasan,
 Sa thuair iad o'n a sgrìobtaran,
 An teagaisg fhior is luachmhor,
 Chuir iad gu truagh an neo-shuim i.

Bha freagrach s' gach uair dhoibh
 Nam be 's gun thūaras ullamh iad ;
 Chum gabhail ri le luathas,
 'S nach cuirte suarach tuilleadh i.

'S gach aon rinn, nan cuairtsan,
 An soisguil luachmhor thilleadh uath,
 Gun caoidheadh iad an truaighe,
 Troi' àillaibh bñan na bith bhuantachd.

Agus fhuair mi, air chinnt, do chainntse,
 Dhaibh sud, gu mór, gun do bhēannaichadh,
 Do shean as do dh'òg an àireamh,
 Nach sguir gu brath dh'aithris ort.

Cha robh ach uine ghearr thu
 Air d'fhagail air an tálamh so,—
 Oir soillear s' leoir bha d'fhás-sa
 Airson an áros bhēannaichte

Chan fhaca mi nam látha-sa
 Neach le pairtean maiseachail,
 Nad chainnt, ad chéum, as nad chárámh,
 Cho snasmhor, béusach, as faireachail.

Chan urrainn mi gach nì dhiubh
 A luaidh gu leir, chan amais mi--
 Bha do bhuidhean mór cho ciatach,
 'S nach fhaigh mi cliu an aithris òrr.

Cha robh a h-aon do dháoinibh,
 Ris an do lábhair thu riamh faicain,
 Nach d'thug bho'n cridhe gaol dhuit,
 Sa dh'iarradh chaoidh riut dealachadh.

Bha do chridhe beò cho grádhach
 As gun robh thu ghnath lasadh leis,
 As cha do chòinnich neach an ait riut
 Gun anail ghraidh bho d'anam dha.

'S ged lábhradh tu gu h-éudmhòr
 An cronachadh géir a pheacaidh dhaibh,
 Bha grádh as dillsachd dáonan
 Ga dhéanamh brìghmhòr, tàitneachail.

Cha choisneadh tu bhith an gràim riut
 Le teagasg chruaidh a lábhradh tu,
 Oir dh' aithnichteadh gach uair ort,
 Gur math an t-sluaigh bha an aire dhuit.

Chan e gu leir na sheirnte
 San robh an òifeachd fhaicsinneach,
 Ach cainnt as céim do bhéusain
 Bhith le cheil ga'd mhaiseachadh.

'S nuair dh'fhag thu sluagh an ait sin,
 Rinn le do ghradh an farruinn leat,
 Bha am beag 's am mór ga do chaoidhsa
 Nach fhaight' gu brath do shamhuilsa

Oir tha so dearbhte dhòmhsa,
 Chunnaic am meas mór ghabh iad dhiot,
 'S bha áobhar math gu leòir air
 As deigh an òigfhear bharraichte.

Cha d'thigeadh dhòmhsa dhearmad
 An seòd bha cho curanta;
 Bitheam cuimhneachadh ri mo bheò
 Air an fhéim fhuair bho eiseamj lair

B'e an Criosdaidh breagha, rianail
 A leanntuinn cùrsa a mhaighstir,
 Ri math na chuairt measg shluaghaibh
 'S gach ait na ghluais sna d'fhuirich e

Bu mhath dhuinn na dheidhsan
 Bhith leanntuinn a dheagh eiseamplair
 Ag iarraidh gras bho neamh dhuinn
 Sa fás airson na dachaidh sin.

'S nuair thig ar crìoch dhuinn
 San t-saoghal so dhol dhachaidh as,
 Gun gairmear suas le Dia sinn
 Chum seilbh an t-sonais mhaireannich.

As deanamaid gu ciallach
 Gach cothrom as gléus a ghàbhail uaith,
 As gum beannaich E gach gnìomh dhuinn
 A ta reir riaghailt-fhacalsan.

'S nach còir do mhuintir Shōai,
 Bhith smuaineachadh air earailibh,
 'S gun gābhadh iad fìor eòlas
 Air Crìosd beo nan anamaibh

As tric a thuir e féin riu,
 Gun robh e na fhìor eagal air,
 Gum bu mhō bh'aca a spéis dha
 Na Crìosd a Dhé a ghabhail bhuaith.

As mar gabh iad ri Fear-Sáoraidh
 A bha gun dìth gan cuireadh thuig,
 Is truagh a bhitheas an cáochladh
 Nuair thig E rithist na bhrìtheamh orr.

'S nach gluais sibh a shlugh Shōai,
 'S na strìthean mòr a brúidhinn ribh,
 Sam bas e féin cho fuaimneach
 A bualadh aig ur dōrsanain.

Tha an t-am dhuibh bhith a dùsgadh
 'S ag ùrnaigh ris na Fhlathannas
 Gun doirteadh e nuas oirbh
 A Spioradh buadhach, beannachaidh

Gun deanagh E ur tearnadh
 As gum fásadh sibh nur pobul Dha ;
 Mun sguir E buileach dhibhse
 'S gum bith sibh chaòidh an ifrinne.

O ! is iomadh neach a fhuair sibh
 Bho Dhia chum bhith pilleadh ris,
 'S mas ann nur n-àghaidh dh'òireas
 O ! is truagh riann gun do rugadh sibh.

Ach a teannadh ri codhumadh,
 Bu dùrachd leam labhairt riu
 Am beagan sluagh le Dia th'ann
 Gum bitheadh iad dian nan achanaich,

Gum fhios gu de nì an Tighearn
 Cho ìosal as ga bheil coltasain,
 Gum d'thig E fhathast na thròcair
 As gun d'thoir E bèo na peacaichibh ;

Oir tha e féin a gráitinn,
 Gur fheár leis bhith air shireadh leim
 As gun dean E nithean móra
 'Reir teistas fhior-ghlan *fhocal dhuinn*.

A CHRIOCH.

